

свѣщеници, обычатъ много да ся намесватъ на пѣвцыте кога пѣять, да оставятъ поченатыте пѣсны, и да пѣять други: а то не за друго, но да покажи себеси предъ простіть народъ чи е и той нещо, обаче народатъ какъ терпи такива смущенія въ церквата незнай! еще кога има народно собрание, твѣрде обичатъ да хулятъ на поучените клирици, което не имъ прилича никакъ. Не само за тія работи не ся усъщать простите человѣцы, но на много села велики и мали, держатъ си и гробовыте еще до самите стѣни церковны, понѣкога въ годината кога обикалятъ съ пѣніе церквата, до толкова да ся не усъщать человѣцы като ся спѣватъ и падать, за удивленіе нещо! то быва най-малко 10 раскрача далечь отъ церковны стѣни да сж заградени съ добры боялій пармаклжи, и да е послано около церквата съ плочи, и като е украсена добрѣ отъ внутрѣ и вонъ, ще прилича както я нарича Свети Іоанъ Златоустъ: Небесный рай и земленое небо и проч: но най главното укашеніе е да сж пѣвцыте и поповите съ добры гласове и учены.

По добрѣ е въ единъ градъ или село, една церква съ совершенно укашеніе, нежели 10 безъ укашеніе, подобрѣеще въ единъ градъ едно училище съ трима или четирма учители единъ отъ другій поучень, нежели 10 училища прости. Церква и училище безъ книги, като торговецъ безъ капиталъ (сирмія): но споредъ сношението на трите по главнѣ народы въ Турція, нужно да учимъ въ училищата три языка, сирѣчъ: въ Греческите градове, перво Гречески, послѣ Болгарски и Турски: подобно и въ Болгарія, перво Болгарски, послѣ Гречески и Турски. Тия народи ако слѣдуватъ и трите языка, ще будатъ равно на хвалата: ако ли останатъ Грецыте съ два языка, те ще ся почитатъ подолни отъ които слѣдоватъ трите языка: ако ли съ единъ, то най долни. Подобно и Болгарите, ако не учатъ тия языци, ще ся почитатъ или вторы, или най долни.

По това, ако има нѣкой торговія съ Франція, трѣбува да ся научи французски, ако ли съ Австрія, немски и проч.

Власыте и Молдавыте заминаха Европейците на роскошь та, и колкото пари разносятъ за совсѣмъ не потребни работи, ако бѣха слѣдували Европейците, да ги разносятъ за учебны искуства, те щеха да ся считатъ съ най ученыте народы.

Както и нашите градоначалници, ако не бѣха паднали до толкова на лихомство и на грабителство, то щеше и нашіятъ народъ да успѣе въ науките, и да се счете, отъ по учените народи.

Но щели да остане то така; не! потомцыте наши, постепенно ще наредятъ всѣкакви учебны искуства, но коя полза на насъ; по смерть като си оставимъ имената поху-